

Múltidő-használat a középmagyar korban

„írott beszélt nyelvi” források alapján
– példák a hivatali és a magánéleti nyelvhasználatból –

1. „Mýwel hogi ez el mwłth idôkbe, hogi az en leanjomath *el wette, jôth* oda hozam lakny es oth *lakoth* nalam, annak wtanna magat megh gondolwan, *el menth* hazamtol es walamýth *kaphattoth*, myndent *elwýth*, walamý az en wramtol maradoth jozagom *wolth*, mýnenból tekozlast *teth*” (Úsz. 1585)
2. „Az mýkeppen *Jarthak* Rewýdeden Jgy Erthety .k. Mýdön Az .k. attyahoz Jwtottak volna, myndeneket Az En kýwansagom szerent *megh Beszellettek Es megh mondottanak* w .k. Az En kýwansagom kedýglen Ez *volt*, hogý az Barý Jozzagott Nekem Engeggýe megvaltanom Es En adhassam Az kýnek En akarom, az En kýwansagomnak kedýglen oka chak ez *volt*, hogý Enmagamnak *kýwantam*, mýertt hogý, *megh Ertettem* hogý semmýkeppen Nem akarýa az Barý Jozzagott az .k” (SKLev. 1569)
3. „Medigh en oth *woltham*, adigh *tôrthenth*, hogy az roboth dolghabol *be hoztak wolth*, es ith ben *wolthannak* foghwa. Haza jôwen, *megh mondak*, hogy ith wannak, es *mondam*, hogy kj köllene ókóth wenwnk. Ez mjndjarasth *monda*, hogy ez mýnth te mýattad wagýon” (Úsz. 1593)
4. „Fól póros Sipos Ferench ismegh *felele* Deli Jwricha kepeben: Mit *attatok?* Am egj beteges boriwt *attatok* es az meniekózore az mit *kóltóttetek*, egýebet semmit nem *attatok*” (Úsz. 1618)
5. „Mýwel hogý az erdô ispan *talalth wolth* az týllalmas erdöbe keth emberth, hogý wezóth *waghtannak wolth*, es *megh hattak wolth* neký, hogy az kanthor törwenýere beallassak, 10 forenth býrssaghal” (Úsz. 1588)
6. „es amýkora haza *menthennek*, adigh gabonaýoknak job rezeth *be hordotak wolth*” (Úsz. 1586)
7. „es mjdön vdarbiro vram nekem az földet *megh zabaditotta uolt*, oda *kültem* fiamath zantanj ekeuel” (Úsz. 1612)
8. „amelý leweleth *Jrth wolth* .k. azen zerelmes vramnak azth *megh ertetem*” (SKLev. 1541)
9. „mý Tahý wram Menieghzeiere *Menthewnk wolth* Athakra, Onnan ýde *ýewttewnk* Wýnnýczere” (SKLev. 1561)

10. „Mýwel hogý ez elmwłth ezthendôbe *el kwłdôth wolth* Chomon Gasparne, hogý az retteth meg kazalyak” (Úsz. 1587)
11. „En wgý Emlekezem hogý *Ez eleotes Jrtam walla* ke nek Errwl” (SKLev. 1565)
12. „*Elewzerth* azth *Jrta wala* hogh megH Zombathra kwlgýem oda, de *Amasthoný* lewelebe azth *hatta* hogh ezennel Minden kesedelemnelkwł elkwlgyem” (SKLev. 1542)
13. „Merth ennek elewtté walo napokban egkor *menth woth* az korczmara, es meg rezögödôth *woth*” (Úsz. 1582)
14. „Jm *Ez el Mwłt Napokban* az pestýs kezdeti *vala* Bennwnkett Rettegetny” (SKLev. 1568)
15. „*Most* wram *fel wýwe* wele Bechbe” (SKLev. 1561);
16. „*May napon hozanak* wram thol leweleth” (SKLev. 1542);
17. „Toabba ezt Jrhatom kēnek hogý *Ez el Mwłth estwe Jewe* megH Nemett krýstoff Bechböl” (SKLev. 1567)
18. „Es mýkoron *wery woth*, zýnthýn akkor talalkozýk oda az azzoný ember” (Úsz. 1582)
19. „Es hogj imar *kazalya wolth* az retteth, azonba *menth woth* oda Chomon Andre” (Úsz. 1587)
20. „Mertt azt Jsten twggýa hogý szýwem szerent *akarom vala* hogý ha veghez *mehett vala* Echer Ez dologh” (SKLev. 1569)
21. „Hanem enýwel tobeth twd, hogý az predicattor *ker wolth* egy forenthoth az testhamenthom lewel irasserth” (Úsz. 1586)